

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XIII. Patientia. Pati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

XV.

Pater dicitur DEUS, creatione, c. abstulerit 6. 72. q. 2. cap. omnibus 20. 24. q. 1. Episcopi & Prælati, autoritate, cap. Canonica 6. 3. q. 5. cap. in scripturis 8. distinct. 96. Patriarchæ, antiquitate, cap. cum in lege 16. 23. q. 4. Pater spiritualis, sacramenti collatione, cap. de his 6. cap. omnes. 8. 30. q. 1. Pater carnalis, propagatione generis, cap. sicut ii 8. §. neesse 8. distinct. 47.

XVI.

Patris nota filium maculare non debet, l. 2. §. 2. vers. in avo. de decur. cap. nullius crimen. l. 1. q. 4. ne patris delictum innocenti filio sit poena, d. l. 2. §. si ad tempus 5. vers. nullum. ff. eod. ratio, quia patris iniquitatem filii non portant, cap. Judæi 7. l. 1. q. 4. cap. convenientibus. 4. l. 1. q. 4. etiam post natiuitatem commissam, cap. non 10. l. 1. q. 4. nec parentum vitia filiis imputantur, cap. undecumq. 3. dist. 56. nec nocens eis, cap. sponsus 6. dist. 56. Dec. consil. 252. n. 6. vers. præterea dato. & parentum culpa neminem damnat, sed propria, cap. nasci 5. cap. satis 7. cap. Ismael 9. d. dist. nec odio patris prægravari debent, l. si quis 33. §. Legis 1. C. de inoffic. test. latè Palæott. in tr. de nob. & spur. cap. 55. Hartm. Pistor. l. 1. q. 30. n. 31. Grammatic. decis. 6. col. 6. n. 14. Pac. l. consil. 37. n. 60.

Limita in crimine læsæ Majestatis, de quo Treutl. vol. 2. dist. 32. thes. i. lit. k. in causa hæreseos, de qua cap. statutum. 15. in princ. de hæret. in 6. & aliis in criminibus, de quibus supra lib. II. cap. Mors ax. antepen. vers. delicta.

XVII.

Parentibus non debent thesaurizare filii, sed contra, c. cum Apostolus 6. extr. de Censib. stultus tamen pater est, qui in vita sua bona liberis dividit. Horom. 2. feud. 14.

XVIII.

Patris familiam sequitur filius, non matris, cap. ult. extr. de convers. infidel.

XIX.

Pater non tenetur pro filio. t. e. C. ne filius pro patre.

Limita: (1.) si pater consenserit, ut filius in potestate constitutus decurio fiat, pro eo in subsidium tanquam fidejussor tenetur. l. 1. §. C. de Decur. ut & si consulto filium emancipaverit, ne pro ejus magistratu teneretur. l. fin. §. 4. ad municip. aliis si filius emancipatus Decurio fiat & pater non expresse consentiat, tacendo non obligatur. l. 1. C. de filiisfamil. Pro filiofamilias autem pater quoad damna Reipublicæ administrando data in solidum, l. 1. C. quod cum eo, qui in alien. potest. privatis autem, qui ex filii administratione læsi sunt, saltem peculiotenus tenetur l. 3. §. 13. de pecul. Nisi pater & ad actus illos, qui privatos concernunt, consenserit d. l. 1. C. & l. 7. ff. de tutel. (2.) si filiusfamilias patre consentiente eques fiat, tenetur hic pro illo impedito militem agere, ad præstanda belli servitia. l. 17. §. 1. de muner. si autem pater primæ officii publici susceptioni contradicat, tenetur saltem peculiotenus l. 6. §. 4. de Decur. (3.) si pater filio quacunque dignitatem procuraverit, onera dignitatis filius non solum, sed & pater, eoque mortuo omnes ejus heredes ferre tenentur, nec

filius id, quod pater pro eo erogavit, conferat. l. 1. §. 16. de collat. Limita. si filius post mortem patris dignitatem acquisivit l. 20. §. 6. famil. ercisc. 2. si filius vivo & consentiente patre dignitatem & militiam, ex qua ipse & ejus hæres lucrum capere possunt vel etiam alii vendere, acquisiverit, tunc enim solus filius sumtus fert & factos conferre debet.

CAP. XIII.
Patientia. Pati.

Axioma 1.

Patientia laudabilior est, quam vindicta, cap. in med. & cap. seq. 23. l. & quidem patientia in adversitate in secreto servanda est animo, in manifesto exhibenda sunt persecutorum saluti expeditia, d. cap. 1. 23. q. 1. Unde cum patientia multa tolerentur, quia non denunciantur vel accusantur: quæ si in iudicium deducerentur, secundum justitiam punirentur cap. cum jam dudum 18. extr. de præbend. & dignit. & patientiæ præcepta non tam in ostentatione corporis, quam præparatione cordis sunt servanda, cap. 1. §. his ita 23. q. 1. patientiæ autem perfectæ signa sunt, bona reddere pro malis, non reddere mala pro bonis, cap. sex differentia 1. 23. q. 3. non immerito itaque suas & suorum injurias æquanimiter tolerare patientia dici consuevit, c. 1. in med. 23. q. 1. cum injuria propriæ personæ patienter & cum gaudio sustinenda, sed injuria DEI ulciscenda, cap. quod Christus 26. §. potest 23. q. 4.

II.

Patienti, scienti & volenti fit injuria, si in eo jus alterius laedatur, c. contingit 36. extr. de sent. excom. vid. supr. lib. 9. c. Injuria.

III.

Patientia idem operatur in incorporalibus, quod traditio in corporalibus, l. 1. §. fin. ff. de acqu. plur. arcend. ibiq. gl. & in l. si ego 11. §. de usuf. l. de public. Salicet. in l. cum de in rem versio. ff. de usuf. n. 7. Pantfchm. l. q. 22. n. 38.

IV.

Patientia inducit non solum præsumptionem consensus, sed & præsumptionem veritatis & solennitatis, l. si filius 4. C. de patr. potest. siquidem in his, quæ juris sunt, consensum & traditionem operatur, l. quemadmodum 46. §. 1. ff. de jur. dot. l. pen. ff. de servit. l. servitutes 20. pr. ff. de servit. urb. præd. Concenat. q. 5. lib. 2. n. 7. Quod intellige tum demum, si cum illa sit conjuncta scientia, l. 2. C. de acquir. possess. l. item queritur 13. §. fin. ff. locat. Gloss. in l. Maniana. C. de edific. priv. sal. in l. si procurator. col. pen. circ. med. ff. de condit. indeb. Bart. in l. 1. C. de relat. n. 1. Angel. in l. si filius. C. de petit. hered. Sapia in l. qui se patris. n. 24. C. unde liber. Felin. in cap. paternitatis. col. 4. de test. Imol. in cap. cum Ecclesia Sutrina. n. 25. de causa possess. & propriet. Dec. cons. 409. n. 6. vol. 2. Cephal. cons. 272. n. 3. l. 3. per l. quam Tuberontis 7. §. 2. ff. de pecul. c. 2. de accus. in 6. gl. in clem. sepe §. quæ omnia. verb. non contradicentibus. de V. S. Quotiescunque enim præsens & ta-

(G) 4

cens

ens patitur fieri aliquid, quod impedire potest contradicendo, consentire videtur, nec refert an commodum vel incommodum ejus negotium respiciat. l. 2. ff. ad municip. l. honores 7. §. ult. ff. de decur. l. item queritur 13. §. ult. ff. locat. l. si remunemendi 6. §. si passus 2. & l. qui patitur 18. ff. mandat. l. si fidejussor 6. C. eod. l. cum ostendimus 4. §. ult. ff. de fidejuss. tut. l. qui ad certum 14. ff. locat. l. 1. §. Magistratum autem 5. ff. de exerc. act. l. saepe 63. ff. de re jud. l. in adopt. 5. ff. de adopt. l. cum tamen ff. ad SCt. Maced. l. quidam 12. de Evict. l. 2. §. voluntatem. 2. ff. solut. matrim. l. ult. ff. quand. appell. Auth. si servus. C. de Episc. & Cl. l. si ut proponis. C. de nupt. l. ab eo 3. C. quom. & quand. judex. Fach. 13. contr. 50. siquidem patientia quoddam est mandatum, ut scribit Innoc. in cap. ex parte Decani 33. de rescript. & ratificationi equiparatur. gl. in l. quo enim ff. rem rat. haber. & difficile est credere, cum cujus res agitur, si consentire noluisse, pati potuisse, ut tacendo in suum præjudicium aliquid fieret. arg. l. si hypothecas 8. C. de remiss. pign. gl. in d. l. sepe. ff. de re jud. Quod verum esse in his scilicet, quæ non sunt admodum præjudicii magni, notant Bart. in l. qua dotis. n. 20. ff. solut. matrim. & Alex. consil. n. 9. vol. 4. per l. pen. C. de comm. div. secus in illis, quæ magni præjudicii esse videntur. Crot. in repet. l. non solum. §. morte n. 93. ff. de oper. nov. nunc. Socin. sen. conf. 61. n. 6. vers. sed in his, vol. 3. & post eum Ceph. consil. 133. n. 126. lib. 1. hinc si actus partim onerosus, partim utilis sit, scientiam & patientiam non inducere consensum, respondit Alex. consil. 152. num. 9. vol. 7, quemadmodum nec illa potest, quando quis patitur ab eo, quem observat ac reveretur. l. 1. in fin. C. de bon. matern. imò nec unicam patientiam præjudicare, autor est Bald. in c. cum accessissent. n. 55. vers. 2. extr. de consit. & post eum Farin. 1. consil. 95. n. 22.

V.

Patientia pro traditione est. l. 3. in princ. vers. dare. ff. de usufr. l. 1. de serv. rust. præd. l. quoties 20. ff. de serv. l. 2. ubi Bald. C. si quis alteri vel sibi. maxime antecedente titulo legati. Cuman. conf. 162. col. 2. circ. med. sed & tradita hoc ipso res creditur, inquit Cravett. consil. 741. num. 14. quod in possessione ejus quis invenitur, titulo præeunte, allegans ad hoc l. si autem 10. ff. de publican. Bart. in l. Celsus. n. 16. ff. de usucap. Calcan. consil. 76. col. 6. circ. princ. & Socin. consil. 15. n. 7. vol. 4. nec speciali aliqua traditione opus est, cum legatarius ante conditum testamentum voluntate testatoris rem ei postea legatam detinuit per text. in l. si ego 93. vers. sed quia 55. non puto. ff. de jure dot. l. & non tantum 19. §. serv. 3. ff. de petit. hered. sed nuda voluntas & patientia sufficit. §. interdum 44. Inst. de rerum divis. l. qua ratione 9. §. ha quog. res 3. ff. de acquir. dom.

VI.

Patientia sufficit ad inducendam communio- nis divisionem. l. itaq. 64. ff. pro soc. Bald. Angel. in l. qui in aliena. vers. sed si non adierit. ff. de acquir. hered. Licet enim ex sola patientia non præsumatur titulus, l. nullo 24. C. de rei vind. l. diu- tina 4. C. de præscript. long. tempor. hoc tamen non procedit, ubi patientia est reciproca, siquidem facta relatione de patientia ad patientiam.

resultat quædam permutatio, cui inest divisio. l. cum pater 77. §. her. 4. ff. de legat. 2. l. 1. C. comm. utriusq. judic. Nat. consil. 506. n. 18. vol. 1. Burlat. consil. 925. n. 18. lib. 3. Octav. Simoncell. in tract. de decret. lib. 2. tit. 4. cas. 3. n. 17. qua mutua patientia interveniente in rebus hinc inde possessis non procedit dispositio, prout specificè declarat Alex. consil. 92. col. 1. vers. dicit Bald.

VII.

Per patientiam multa tolerantur, quæ si in judicium deducta forent, non tolerarentur, vid. inf. lib. 18. c. Tolerantia.

IIX.

Quicumque patitur patrari delictum, quod poterat & debebat prohibere, ille tenetur, per l. 60. ff. de R. I. quia patientia habetur pro consensu, vi cujus ipse delictum patrassè videor. Mer. P. 2. dec. 228. n. 2.

Limita: ut procedat, si quis possit & debeat prohibere; hæc duo enim conjunctim requiruntur.

CAP. XIV.

Patria, Patria Potestas

vid. supra Pater.

Axioma I.

Patria in qualibet materia censetur excepta, Andr. Sicul. in repet. l. cum acutissimi in 92. col. C. de fideicom. Jaf. in l. militem. in fin. C. de procur. Lud. Gomez ad §. rursus. Inst. de act. n. 22. In id enim geniti sumus, ut primum DEO, deinde patriæ serviamus. l. veluti 2. ff. de justit. & jur. l. 1. §. & generaliter 15. ff. de ventr. in possess. l. 3. §. 5. ff. de muner. & honor. quia patriæ sanctissimum nomen, cui omnes nascimur. Bald. in Auth. sed omnino. C. ne uxor pro marito, & in hostium numero habendus, qui illam derelinquit. l. possim. 19. §. transfuga 4. ff. de captiv. & postlim.

II.

Patriæ salus in omnibus actionibus & negotiis nostris cuilibet utilitati privatæ anteposenda. l. 3. C. de primipilo. l. fin. §. fin. C. de caduc. toll. l. 14. C. de oper. publ. Gail. 2. observ. 56. n. 3. Rauchb. q. 27. n. 46. Salus enim populi (juxta aureum illud Platonis effatum) Suprema lex esto, quod refert etiam Cicero lib. 1. de offic. allegatus à Frider. Pruckmann. de soluta Princip. potest. cap. 3. n. 53. qua de causa & in necessitatibus eam parentibus præferendam esse, textus est in l. 19. §. fin. ff. de captiv. & postlim. revers. ac pro ea pugnandum not. Accurs. ad l. 3. ff. de just. & jur. per l. fallaciter 3. C. de abolit. l. penult. ff. ad L. Jul. Majest. Siquidem patria cuique dulcissima esse debet, arg. l. qui habebat 29. ff. de legat. 3. Joh. Andr. in cap. quoad alicui. col. 1. de R. I. in Mercurial. & prosequuntur latè Barbat. in repet. l. cum acutissimi. col. 29. C. de fideicom. Bart. Bolognet. in repet. Auth. habita. colum. 1. Cod. ne filius pro patr. & patriæ amor ratione valentior omni. Vasquez. 1. de success. 1. l. 2. ac naturaliter unusquisque ad tuendos mores patriæ moveri. Ludovic. Gomez ad §. item Serviana. Inst. de act.